

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 272/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., K., vo veci porušenia namietaného čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Sociálnej poisťovne, B. č. ... z 9. apríla 2005 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sd 187/05 z 21. augusta 2007 a takto

rozhodol:

Sťažnosť A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2008 doručená sťažnosť A. K., K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 3 ústavy rozhodnutím Sociálnej poisťovne B. (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), č. z 9. apríla 2005 a rozhodnutím

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sd 187/05 z 21. augusta 2007.

Sťažovateľka namieta nesprávnosť rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. ... z 9. apríla 2005, ktorým jej bol vymeraný starobný dôchodok. Na nápravu, podľa nej nesprávneho rozhodnutia využila podanie odvolania na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom č. k. 3 Sd 187/05-35 z 10. novembra 2005 namietané rozhodnutie Sociálnej poisťovne potvrdil. Proti tomuto rozsudku sa sťažovateľka odvolala na najvyššom súde, ktorý rozsudkom č. k. 3 Sd 187/2005-46-5 So 5/2006 z 21. augusta 2007 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil. Sťažovateľka 8. októbra 2007 podala proti tomuto rozsudku najvyššieho súdu dovolanie. Najvyšší súd uznesením č. k. 3 Sd 187/2005-64/1 Sdo 67/2007 z 27. novembra 2007 dovolacie konanie v predmetnej veci zastavil. Sťažovateľka podala 6. mája 2008 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na mimoriadne dovolanie proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 3 Sd 187/2005-46-5 So 5/2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Sd 187/05-35 a uznesenu najvyššieho súdu č. k. 3 Sd 187/2005-64/1 Sdo 67/2007. Generálna prokuratúra sťažovateľke svojím listom zo 14. mája 2008 oznámila, že v danej veci nemá založenú kompetenciu podľa Občianskeho súdneho poriadku, a z tohto dôvodu podnet sťažovateľky odložila.

Sťažovateľka je toho názoru, že na ochranu svojich základných práv, ktorých porušenie namieta, využila všetky právne prostriedky. Trvá na tom, že Sociálna poisťovňa vydaním rozhodnutia č. 485 411 1710 z 9. apríla 2005 tým, že jej nestanovila a nepriznala výšku sumy starobného dôchodku v súlade s § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), na ktorú mala podľa jej názoru nárok, nekonala v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon č. 461/2003 Z. z., porušila ústavu, a to čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 39 ods. 1 a 3. Taktiež trvá na tom, že v súlade s čl. 46 ods. 2 ústavy vydaním nepravdivého, zmätočného a nesprávneho rozhodnutia č. 485 411 1710 z 9. apríla 2005 bola ukrátená na svojich právach v súvislosti s priznaním starobného dôchodku, do sumy ktorého sa nepriemietli jej nároky zo zamestnania odpracované v II. pracovnej kategórii.

Žiada preto, aby ústavný súd „... v súlade s ustanoveniami Čl. 127 ods. 1, 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, aby vo veci konal, vyhovel mojej ústavnej sťažnosti, a vo svojom rozhodnutí vyslovil, že právoplatným ROZHODNUTÍM č. 485 411 1710 zo dňa 9. apríla 2005 boli porušené moje základné ľudské práva podľa Čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a tak neoprávnené ROZHODNUTIE č. 485 411 1710 zo dňa 9. apríla 2005, vydané Sociálnou poisťovňou - ústredie Bratislava, ul. 29. augusta č. 8, zrušil, a dal príkaz, aby mi Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, ul. 29. augusta č. 8 vydala nové rozhodnutie, ktorým mi prizná starobný dôchodok od 11. 1. 2005 podľa § 65 a § 274 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a aby mi, z dôvodu porušenia mojich ľudských práv, priznal primerané finančné zadosťučinenie, v súlade s ustanovením Čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, a aby mi bola, v súlade s ustanovením Čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, priznaná náhrada škody, spôsobená vydaním neoprávneného ROZHODNUTIA č. 485 411 1710 zo dňa 9. apríla 2005 Sociálnou poisťovňou - ústredie Bratislava, ako aj v dôsledku nezákonného rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktorý toto nepravdivé, zmätočné a neoprávnené ROZHODNUTIE svojím rozsudkom sp. zn. č. 3 Sd 187/2005-46-5 So 5/2006 zo dňa 21. augusta 2007, ako vecne správne potvrdil.“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné

návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ak je v určitej veci oprávnený rozhodnúť všeobecný súd, tak to vylučuje právomoc ústavného súdu.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy (všeobecné) súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí a opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Za orgán verejnej správy sa na účely konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku („Správne súdnictvo“) považuje aj Sociálna poisťovňa, ktorej rozhodnutie sťažovateľka svojou sťažnosťou namieta.

Uvedený záver potvrdzuje aj § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

1. Z citovaných právnych noriem vyplýva, že vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne ako orgánu verejnej správy je na základe opravných prostriedkov

sťažovateľky oprávnený preskúmať rozhodnutie Sociálnej poisťovne v rámci správneho súdnictva všeobecný súd.

Vychádzajúc zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu ústavný súd rozhodol, že vo veci preskúmania rozhodnutia Sociálnej poisťovne nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a preto sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci (podobne napr. IV. ÚS 49/04, II. ÚS 59/04 alebo IV. ÚS 78/04).

2. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Čo sa týka označeného rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 3 Sd 187/2005-46 z 21. augusta 2007, ktorý rozhodoval vo veci sťažovateľky ako druhostupňový súd, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou v čase, keď uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza aj dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 67/2007 z 27. novembra 2007, avšak porušenie svojich základných práv týmto rozhodnutím nenamieta. Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že rovnako by bola sťažnosť podaná oneskorene, ak by sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv rozhodnutím sp. zn. 1 Sdo 67/2007 z 27. novembra 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. januára 2008.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už sťažovateľku nevyzýval na odstránenie ďalších nedostatkov sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2008